

Nel Ruigrok & Floris de Boer**→ Talkshows nog steeds mannenbolwerk**

Wie domineerden de discussies aan de tafels bij de talkshows het afgelopen seizoen? Dat was de vraag die NRC Handelsblad stelde aan LJS Nieuwsmonitor. Een veel gehoorde klacht is dat de tafels vooral worden gedomineerd door mannen. In dit verslag een overzicht van de mannen en vrouwen te gast bij De Wereld Draait Door, Jinek, Pauw en RTL Late Night.

→ Achtergrond

Uit de 'Monitor Representatie 2010' van Kijk- en Luisteronderzoek bleek dat het aandeel van vrouwen bij de Publieke Omroep in 2010 op 37,4% lag. Bij de commerciële omroepen lag dit percentage slechts iets hoger, namelijk op 39,9%. In reactie op deze cijfers stelde de NPO dat zij actief naar een betere afspiegeling streeft (*de Volkskrant*, 12 februari 2011). Uit het onderzoek 'Nieuws en Actualiteiten 2011' van de Nederlandse Nieuwsmonitor blijkt dat er in 2011 nog steeds een duidelijk verschil te zien is in het aantal mannen en vrouwen in actualiteitenrubrieken en nieuwsprogramma's van de Publieke Omroep. Van alle personen die in deze programma's aan het woord worden gelaten, uitgezonderd presentatoren, tafelheren en tafeldames, is gemiddeld 78% man en 22% vrouw. In dit onderzoek kijken we specifiek naar drie talkshows van de publieke omroep, De Wereld Draait Door, Pauw en Jinek en de commerciële variant van RTL 4, RTL Late Night. We vergelijken het aantal mannen en vrouwen in de uitzendingen van het afgelopen seizoen tot en met 22 mei 2015. In hoeverre is het streven van de NPO daadwerkelijk zichtbaar in de diverse programma's en is het aandeel vrouwen in de programma's van de commerciële televisie nog steeds groter dan bij de publieke omroep?

→ Methode

Om de informatie te verzamelen hebben we van de diverse websites de informatie gehaald waarin staat wie er te gast is geweest aan de tafel bij de diverse talkshows. De sidekicks en vaste rubrieken hebben we uit deze analyses gelaten. Het gaat om de personen die om hun expertise worden uitgenodigd. Wanneer de tafeldames/tafelheren in DWDD om deze reden te gast zijn, tellen we hen wel mee.

→ Resultaten

In onderstaande tabel een overzicht van de percentages mannen en vrouwen aan tafel bij de diverse talkshows.

Tabel 1. Aandeel mannen en vrouwen aan tafel bij diverse talkshows

	DWDD	Pauw	Jinek	RTL Late Night
Mannen	82%	72%	73%	68%
Vrouwen	18%	28%	27%	32%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Uit deze cijfers blijkt dat het aandeel vrouwen aan tafel bij de diverse talkshows nog steeds ver achterblijft bij dat van de mannen. De Wereld Draait Door scoort hierbij het laagste: slechts 18% van de gasten die om hun expertise waren uitgenodigd was vrouw, tegenover 82% mannen. Bij Pauw lag het percentage duidelijk hoger, 28%, maar dit betekent nog steeds dat bijna driekwart van de gasten mannen betreft. Ook bij Jinek, met een vrouwelijke presentator, is het aandeel vrouwen dat te gast is niet veel hoger, 27% om 73% mannen. De meeste vrouwen vinden we aan de tafel van Humberto Tan. Daar is een op de drie gasten vrouw.

Mannen en vrouwen in de talkshows

Wanneer we kijken naar de meest prominente gasten aan de tafels van de talkshows, dan zien we de volgende top 5 voor zowel mannen als vrouwen.

Tabel 2. Mannen en vrouwen in de talkshows van afgelopen seizoen

Mannen in talkshows	Vrouwen in talkshows
Ferry Mingelen (25)	Myrthe Hilkens (12)
Peter R. de Vries (17)	Claudia de Breij (10)
Jan Mulder (14)	Saskia Noort (9)
Arjen Lubach (14)	Sanne Hans (9)
Tom Kleijn (11)	Beatrice de Graaf (9)
Sywert van Lienden (11)	
Frits Barend (11)	

Ferry Mingelen zien we als politiek commentator het vaakst op TV. Hij doet dit exclusief bij Pauw. In geen van de andere programma's was hij dit jaar te gast. Dit is anders voor Peter R. de Vries. Hij is in alle programma's aan tafel aangeschoven het afgelopen jaar. Jan Mulder zien we naast zijn rol als tafelheer ook regelmatig terug in de diverse talkshows. Zowel in DWDD als bij Pauw en Jinek was hij te gast. Ditzelfde geldt voor Arjen Lubach. Beide heren zijn niet te vinden op de gastenlijst van RTL Late Night. Tom Kleijn is vooral politiek commentator bij Pauw waar het gaat om de Amerikaanse politiek, terwijl Sywert van Lienden vooral te vinden is bij DWDD wanneer de politiek op de agenda staat. Frits Barend vinden we vooral terug bij RTL Late Night.

Wat de vrouwen betreft zien we journaliste en voormalig PvdA Tweede Kamerlid Myrthe Hilkens het vaakst aanschuiven aan de talkshowtafel. In totaal was zij 12 maal op de buis, zowel bij Pauw als DWDD. Ditzelfde geldt voor Claudia de Breij die naast tafeldame ook een tiental keer te gast was vanwege haar expertise op het gebied van cultuur. Saskia Noort was niet alleen veelvuldig gast bij RTL Late Night, ook bij DWDD en Pauw schoof zij aan. Ook Beatrice de Graaf was zowel bij DWDD als bij Pauw te gast. Sanne Hans, oftewel Miss Montreal, was vooral te gast bij RTL Late Night.

→ Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat de doelstelling van de NPO om meer vrouwen aan tafel te krijgen bij de diverse talkshows (nog) niet is gehaald. Bovendien lijkt de commerciële omroep het beter te doen dan de NPO, in ieder geval wat RTL Late Night betreft. De vraag is of dit komt door de vrouwen die minder vertegenwoordigd zijn in posities 'die ertoe doen in het publieke debat' of minder snel bereid zijn hun verhaal te doen op televisie dan mannen, zoals vaak wordt betoogd, of dat het gaat om redactionele keuzes van de diverse programma's. Misschien is het nog steeds een combinatie van beide oorzaken. Zoals Heleen Mees al zei in een artikel in *de Volkskrant* van 7 maart 2008 "Als een vrouw bewezen goed is, wordt ze vaak toch minder hoog aangeslagen én vrouwen hebben minder prestatiedrang." De oplossing zou in dat geval ook in beide kampen gezocht kunnen worden. Meer prestatiedrang bij de groeiende groep vrouwen in belanghebbende posities en meer oog voor de vrouwelijke expert bij de redacties.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Nel Ruigrok via **06 27 588 586** of nelruigrok@nieuwsmonitor.org.